ABRAHÁMSKE NOVINY

ROČNÍK 21 **Cena 1 eur** **október 2024**

Prežívame čas, kedy navštevujeme hroby svojich blízkych a myslíme na nich vo svojich modlitbách. Často si pritom snažím pripomenúť, kým pre mňa boli a čo som s nimi zažil – keď sa modlím pri hroboch svojich starých rodičov či iných viac či menej vzdialených členov rodiny.

A keď prídem k hrobom predkov, ktorých som už sám nezažil, len mi o nich rodičia či starí rodičia rozprávali, často si spomeniem práve na tieto sprostredkované príbehy z dávnej minulosti.

Keď som teraz navštevoval hroby so svojimi synovcami a neterami, prišla mi na um zvláštna myšlienka. Oni vlastne už nepoznajú mojich starých rodičov tak, ako som ich ja poznal. Už to, čo som ja zažíval v detstve, je pre nich dávna minulosť („a to ste ako mohli žiť bez internetu...?“). A ak spomienka na mojich starých rodičov nemá zostať len vo forme mien, ktoré budú na náhrobných kameňoch, a ak sa na ich príbeh nemá zabudnúť, musím to byť ja, čo im o nich porozpráva. A tak som pri každom hrobe porozprával, kto je tam pochovaný, čím bol významný pre celú našu rodinu, a nejaký môj osobný príbeh spojený s tým človekom. Aby raz oni mohli svojim vnúčatám rozprávať príbehy ľudí, na ktorých si už nikto nebude môcť pamätať, ale prežijú práve vďaka spomienkam tých, ktorí sami raz počuli zaujímavý príbeh z ich života.

A tak, keď budete v týchto dňoch spomínať na svojich zosnulých, podeľte sa s nejakou príhodou o nich so svojimi deťmi alebo vnúčatami. Môže to byť veľmi zaujímavý čas pre nich, aj pre vás.

A ešte jedna výzva: pokúste sa prežiť s vašimi deťmi niečo také hodnotné, čo budú chcieť raz porozprávať svojim vnúčatám, keď sa spolu prídu za vás modliť...

Ondrej Chrvala
správca farnosti Abrahám

Vážení obyvatelia našej obce,
s radosťou vám prinášame správy o nedávnych aktivitách, ktoré sa uskutočnili v našej obci. V uplynulých týždňoch sme sa zamerali na zlepšenie prostredia na miestnom cintoríne a na ceste do nášho lesa.

Úspešne bola dokončená inštalácia doplňujúceho osvetlenia na cintoríne, kde bolo nainštalovaných 8 kusov nových solárnych svietidiel. Účelom bolo prispieť k väčšej bezpečnosti a pohodliu návštevníkov.

Obec sa postarala o údržbu a vyčistenie pomníkov troch významných osobností, ktoré majú hroby na cintoríne v našej obci – dekana a farára Michala Tareka, dekana a farára Tomáša Stolára a prvého abrahámskeho farára Antona Brázdu. Obnova a vyčistenie kameňa na pomníkoch zabezpečí, aby aj v ďalších rokoch miesto ich posledného odpočinku bolo dôstojné.

Ďalšou investíciou bola montáž nového audio systému do domu smútku. Tento systém umožní kvalitnejšiu zvukovú reprodukciu počas smútočných obradov. Audiosystém možno využiť aj počas sviatkov na reprodukciu hudby, ktorá prispeje k dôstojnej a emocionálnej atmosfére pri návšteve pietneho miesta a spríjemní všetkým chvíle strávené pri hroboch svojich najbližších a známych.

Na ceste do miestneho lesa boli nainštalované 4 nové solárne pouličné lampy, ktoré prispejú k bezpečnejším prechádzkam a cykloturistike. Pre všetkých, ktorí si radi užívajú prechádzky po obci vo večerných hodinách, sa týmto sprístupnil ďalší úsek peknej vychádzkovej trasy.

Je dôležité spomenúť, že inštalácia uvedených zariadení bola financovaná na základe zmluvy o poskytnutí dotácie z Ministerstva financií SR, čo nám umožnilo realizovať tieto projekty bez zaťaženia obecného rozpočtu. Z tejto dotácie bude ešte zrealizovaná oprava prístrešku na dome smútku a časť prostriedkov sa využije na detské ihrisko. **S** potešením vás informujeme, že v týchto aktivitách sa bude pokračovať aj v budúcnosti. Plánujeme ďalšie úpravy a vylepšenia, ktoré prispejú k skvalitneniu života v našej obci.

Pokračovanie na strane 2

Ako sme už viackrát pripomínali, možno tempo investícií je pomalšie, ako by si situácia vyžadovala a ako aj vy očakávate, zvolili sme však cestu financovania cez rôzne dotácie a granty, čo je zdĺhavejšia cesta. Pre nás to znamená oveľa väčšiu administratívnu záťaž, na druhej strane nezaťažujeme výraznejšie obecný rozpočet.

Pripravený je projekt na dobudovanie kanalizácie v obci, ktorý už prešiel všetkými kontrolami a čaká na schválenie.

Ďalším investičným projektom je projekt rekonštrukcie chodníka pred poštovým úradom a pred malými potravinami Coop Jednota.

Máme schválený aj investičný projekt

na dobudovanie parkovacích miest pri kostole.

Na budúci rok plánujeme revitalizovať aj miesto starej autobusovej čakárne pri vstupe do lesa. Plechovú čakáreň nahradí oddychový cykloaltánok s lavičkami. Stará čakáreň bude premiestnená na zberný dvor, kde ju využijeme ako odkladaciu plochu na drobný elektroodpad.

Verím, že sa nám podarí zrealizovať aj ďalšie projekty a investície a tieto zmeny prispejú k zlepšeniu kvality života v našej obci a podporia komunitný život.

S pozdravom

Mgr. Tibor Ležovič, starosta obce

ZO ZASADNUTIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTA

11. zasadnutie dňa 13. 8. 2024

Starosta obce Mgr. Tibor Ležovič otvoril zasadnutie obecného zastupiteľstva a privítal všetkých prítomných. Starosta skonštatoval uznášaniaschopnosť obecného zastupiteľstva.

Poslanci jednohlasne schválili predložený program a zmeny v programe.

Plnenie uznesení

Starosta informoval prítomných o predaji rodinných domov s. č. 481, 486 a 492, ktoré boli schválené na poslednom zastupiteľstve. Jeden rodinný dom je už vyplatený aj prepísaný, vyplatenie ďalšieho prebehne v septembri a posledný záujemca bol vyzvaný k realizácii právnych úkonov súvisiacich s prevodom nehnuteľnosti, zatiaľ sa však neozval.

Poslanci jednohlasne schválili VZN č. 2/2024, ktorým zrušili VZN 1/2024.

Prerokovanie a schválenie VZN č. 3/2024 o zmenách a doplnkoch č. 03/2023 Územného plánu obce Abrahám. Predložené VZN a súvisiace dokumenty poslanci schválili a zároveň v zmysle schválených VZN č. 03/2024 a súvisiacich dokumentov Obecné zastupiteľstvo uložilo obecnému úradu úlohy.

Starosta informoval prítomných poslancov o plánovanom čiastočnom splatení termínovaného úveru č. 06/003/14 vedeného v Prima banke, a. s., za predaj rodinného domu s. č. 481 vo výške 37 146,41 eur. Splatenie časti termínovaného úveru poslanci jednohlasne schválili.

Na základe skutočného čerpania finančných prostriedkov v úprave rozpočtu č. 4, v rozpočtovom opatrení č. 20 sa presunie 1000 eur nie na správu kultúrneho domu, ale na údržbu zelene.

Na odporučenie poslanca Ing. Košku doplniť do rozpočtu príjem finančných prostriedkov do príjmovej časti za predaj domu č. 481 a vo výdavkovej časti doplniť úhradu za splátku úveru za tento bytový dom. Úpravu rozpočtu č. 4 poslanci jednohlasne schválili.

Starosta informoval prítomných poslancov o čerpaní z rezervného fondu. Toto čerpanie je z dôvodu opravy havárie na kanalizačnej šachte na zdravotnom stredisku a bytovom dome č. 144, zaslepenie vetvy nefunkčného potrubia starej vodárne POD a oprava vykurovacieho systému v materskej škole, pretože nemožno kúrenie regulovať Úpravu rozpočtu č. 5 poslanci jednohlasne schválili.

Poslanci schválili rozpočet za II. Q 2024.

Starosta informoval prítomných o návrhu na uzavretie darovacej zmluvy medzi Ivanom Levákom, r. Levák, a Simonou Levákovou, r. Matkobišovou, a Obcou Abrahám. Predmet daru: celý pozemok parc. reg. „C“, parc. č. 262/7, výmera 94 m², druh pozemku záhrada a parc. reg. „C“, parc. č. 262/8, výmera 120 m², druh pozemku záhrada, k. ú. Abrahám. Poslanci schválili znenie a podpísanie darovacej zmluvy.

Starosta informoval prítomných o Žiadosti o súhlas s vybudovaním vodomernej šachty na pozemku obce Abrahám a vedenie vodovodného potrubia po obecnom pozemku žiadateľov Ivana Leváka s manželkou Simonou Levákovou. Poslanci schválili súhlas s vybudovaním vodomernej šachty a vodovodného potrubia na obecnom pozemku.

Prerokovanie a schválenie Žiadosti o stanovisko k vybudovaniu vjazdu na pozemok Starosta informoval prítomných o Žiadosti o stanovisko k vybudovaniu vjazdu na pozemok žiadateľov Ivan Levák s manželkou Simonou Levákovou – vybudovanie trvalého vjazdu k plánovanému rodinnému domu na pozemku reg. C, parc. č. 262/2. Poslanci schválili vydanie súhlasného stanoviska k vybudovaniu vjazdu.

Na dotaz Ing. Paráka o kanalizácii starosta informoval prítomných, že žiadosť bola kompletne doplnená, prešla cez kontroly a momentálne sa čaká na vyjadrenie ministerstva – envirofondu.

Starosta informoval o Žiadosti o ukončenie prenájmu nebytových priestorov – kaderníctvo. Záujem o priestor má p. Lenka Lučanská Kontrolórka obce p. Tomovičová upozornila na zákon o majetku obcí, podľa ktorého je potrebné zverejniť výzvu. Záujemcovia majú možnosť na zverejnenú výzvu reagovať a podať žiadosť o prenájom, v ktorej ponúknu výšku mesačného nájmu za nebytový priestor. Víťaz sa bude vyberať podľa ponúknutej sumy, najvyššia ponúknutá suma vyhráva.

Poslanci schválili zverejnenie ponuky Obce Abrahám na prenájom nebytových priestorov za účelom prevádzky kaderníctva v budove Klubu dôchodcov s. č. 170 a minimálnu ponúknutú cenu vo výške 50 eur + energie.

Starosta informoval o Žiadosti OZ AQUILA o príspevok na opravu rampy (150 eur).

Predsedníčka návrhovej komisie poslankyňa Ing. Jana Takáčová predniesla návrh na uznesenie. Poslanci Návrh uznesení schválili.

Starosta na záver poďakoval poslancom za účasť na zasadnutí a zasadnutie poslancov obecného zastupiteľstva ukončil.

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

POSLEDNÉ ZBOHOM...

Dňa 31. 8. 2024 sme na poslednej ceste odprevadili našu drahú, pani Magdalénu Repovú. Mnohí z nás sme ju poznali ako pani učiteľku, ktorá na našej škole učila dlhých 45 rokov. Ako pani učiteľka toho veľa odovzdala zo svojich vedomostí žiakom, ktorých učila, no hlavne v nás všetkých, ktorí sme ju poznali, zanechala obrovský kus ľudskosti a charakteru.

Nikdy nezabudneme na Vaše povestné slová „duša, uvažuj" a tí, ktorí Vás poznali, hneď vedeli, čo ste tým chceli povedať... Neraz ste nám ukázali cestu, po ktorej sme však museli kráčať sami. Dali ste nám krásne rady, ako nikdy neuvažuj nad tým, ako sa to nedá, ale ako sa to dá urobiť. A pokiaľ sme sa niekedy nevedeli správne rozhodnúť, tak ste nám dali radu, že pokiaľ sú v súlade rozum, srdce a svedomie, tak len vtedy budú naše rozhodnutia správne. Osobne Vám ako pani riaditeľke veľmi pekne ďakujem za príležitosť pôsobiť na našej škole. Vy ste boli tá, ktorá mi verila, dali ste mi šancu a odovzdali ste mi kus z Vášho pedagogického majstrovstva a ľudskosti. Na záver mi už len dovoľte zaželať Vám pokojný odpočinok a za všetko Vám patrí jedno veľké

ĎAKUJEME.

S úctou

Mgr. Marian Hrbán

OPUSTILI NÁS :

Čambálová Ružena
vo veku 66 rokov

Kopáčiková Helena
vo veku 93 rokov

Blaho Viliam
vo veku 81 rokov

Repová Magdaléna
vo veku 77 rokov

Ostalo len tiché miesto na cintoríne, miesto plné žiaľu, spomienok a sĺz.

Česť ich pamiatke!

JUBILANTI

60 rokov

Jarmila Danielová
Terézia Práznovská
Jozef Štefánik
Mária Školnikovičová
Peter Takáč
Igor Jursa
Jana Takáčová

70 rokov

Marian Blaho

80 rokov

Mária Mrvová

85 rokov

Emília Machalcová

90 rokov

Melánia Meszárošová

Jubilantom srdečne blahoželáme !

Všetko prebehne pekne a potichu. Ako keby listy padali zo stromu.
Milovaní miznú z našich životov, naši priatelia a známi.
Každý, na kom záleží. Čoskoro všetci odídu, my odídeme a nič nezostane.
Len spomienky. Predmet, malý kvet, melódia, ktorá vám zvoní v ušiach a pripomína vám ju.
Ide to tak rýchlo, že o tom ani nevieš.
A z veselého malého dieťaťa sa zmeníš na úzkostlivého človeka.
Nezabúdaj na to! "Miluj sa" nie je vojna, na chvíľu sme prišli na túto zem.
Neubližujme - vážme si jeden druhého, pretože život netrvá večne.
Miluj čo najdlhšie.
Pretože keď je koniec, nie je čas robiť dobro alebo sa ospravedlniť.
Všetko pominie, len slzy zotrieš, pretože hlboko vo vašom srdci zanecháva život škrabanec.

Victoria Benyusz - život

NOVEMBER- SPOMIENKA NA ZOSNULÝCH

Pomaly sa blíži deň, keď miesto posledného odpočinku- cintorín bude mať zo strany živých väčšiu návštevnosť ako po iné dni v roku. 1. november sviatok Všetkých svätých a pamiatka zosnulých. Cintorín je ako kronika, kde sú napísané činy minulosti, z ktorých by sme sa mali učiť a pokračovať v ich šľapajách a vytvárať lepšie podmienky pre naše nádeje. Spomeňme si na tých, ktorí tam odpočívajú, a ktorí nás predišli. Dnes už nie je rozdiel medzi nimi. Skúsme si uvedomiť a zamyslieť sa, či by nebol náš život plnší bez zbytočných pretvárok, honby za mamonou... Ako starneme tak stále sa nám zdá, že čas veľmi rýchlo beží a život je veľmi krátky. Vážme si vo svojom živote každú hodinu, ba aj sekundu a snažme sa roky svojho života prežiť čo najkrajšie najľudskejšie.

Život je dlhý dosť, keď vieš ako ho prežiť, život meriame skutkami a nie časom. /Seneca/

Ľudmila Horváthová

uverejnené v Abrahámských novinách číslo 3 v roku 2005

Milí spoluobčania,
aj tento rok pripravujeme počas adventu
Vianočné trhy, v sobotu 7.12.2024.

Ponúkame hlavne domácim šikovným tvorcom, ale samozrejme aj predajcom z okolia, možnosť predaja vianočných ozdôb, svietnikov, trubičiek, oblátok, medu, koláčikov, keramiky, občerstvenia a všetkého, čo k Vianociam patrí.

Prihlasovanie predajcov na vianočné trhy v Abraháme je možné do 2. 12.2024.

Prihlásiť sa môžete mailom na adrese urad@abraham.sk, telefonicky na číslo 031/785 72 20 alebo osobne na obecnom úrade.

Tešíme sa, že spoločne vytvoríme tú pravú vianočnú náladu v našej obci.

Oznam pre deti:
Milé deti, Mikuláš bude prechádzať našimi ulicami
5. 12. 2024 od 16,00 hod.
Všetky podrobnosti sa dozviete z plagátu.
Mikuláš sa už na stretnutie s vami teší.

NEZABUDNUTÍ SUSEDIA

Celoslovenské spomienkové podujatie s názvom „NEZABUDNUTÍ SUSEDIA“ sa v tomto roku konalo štvrtýkrát v rôznych mestách a obciach Slovenska. Ide o tzv. tryznu (smútočnú slávnosť na počesť mŕtvych), ktorou si pripomíname našich židovských občanov vyvlečených do nacistických likvidačných táborov alebo inak zabitých počas 2. svetovej vojny.

Dátum podujatia organizátori zvolili na 9. september, teda deň, ktorý sa na celom Slovensku označuje ako „*Pamätný deň obetí holokaustu a rasového násilia“*. Tento deň v roku 1941 vydala vláda Slovenskej republiky nariadenie 198/1941 Sl. z. o postavení Židov, inak známe ako „Židovský kódex“. Išlo o sériu nariadení, ktoré slovenských Židov zbavili občianskych a hospodárskych práv. Dôsledkom prijatia kódexu bolo ich vyhostenie do táborov smrti. Následky tejto nenávratnej a bolestivej straty cítiť dodnes.

Jedna zo spomienok sa konala v Trnave v synagóge (výstavný priestor Galérie Jána Koniarka). Ústrednou myšlienkou stretnutia bolo pripomenutie si konktrétnych ľudí – našich židovských susedov. Pozvaní hostia – prestavitelia mesta, kraja, cirkví a kultúrnych ustanovizní prečítali vybrané mená našich zavraždených židovských spoluobčanov. Vzácnym hosťom bol aj pán Ivan Pasternák, ktorý podal svoje svedectvo o ukrývaní sa a záchrane života počas 2. svetovej vojny a za obete holokaustu sa pomodlil modlitbu Kadiš, ktorá chváli a oslavuje Boha a recituje sa v období smútku a výročia úmrtia zosnulých. **Z**vláštna chvíľa patrila aj pripomenutiu mien našich spravodlivých susedov, ktorí sa stali záchrancami židovských osôb, kým sami vystavili smrteľnému nebezpečenstvu seba i svojich najbližších. Ďalšími vzácnymi hosťami boli aj pán **Pavol Polan**[1] s manželkou, potomkovia preživších holokaust a pani **Emília Rovenská**[2] **z Abrahámu**, príbuzná Rovenských, ktorí v Abraháme ukrývali a zachránili židovskú rodinu.

Organizátori sa touto spomienkou rozhodli označiť zlo, na ktoré sa postupne zabúda. Ale príbehy zavraždených i preživších sú pre nás mementom a výzvou nezabúdať na hrôzy minulosti obzvlášť dnes, keď je svet plný násilností a trpiacich ľudí. Je našou povinnosťou postaviť zlu v každej podobe.

[1]*Jednou zo židovských rodín v Abraháme boli Drechslerovci, predkovia pána Pavla Polana. Išlo o manželov Hermana a Johanu a ich tri dcéry Terezu, Reginu a Antóniu. V čase vojny, už po smrti rodičov, boli sestry Regina a Antónia deportované a zavraždené v nacistických vyhladzovacích táboroch vo východnej časti Poľska. Rovnaký osud zrejme postihol aj najstaršiu Terezu. Antóniina dcéra Edith unikla z koncentračného strediska v Žiline a do konca vojny sa ukrývala v Budapešti. Po vojne sa vydala a usadila v Trnave, kde sa narodil jej syn Pavol.*

[2]*V Abraháme je veľmi dobre známy príbeh o ukrývaní židovskej rodiny Galandových v dome a v rodine Heleny Rovenskej. Vďaka nim sa zachránila rodina Galandovcov – manželia Eugen a Elizabet a ich dcéra Eva. Dňa 15. mája 1991 uznal YadVashem (izraelský pamätník obetí a hrdinov holokaustu) Helenu Rovenskú, Martina Rovenského a ich syna Alojza Rovenského za Spravodlivých medzi národmi.*

Eva Kopáčiková

Zdroje

1. https://nezabudnutisusedia.sk
2. https://colections.yadvashem.org/en/righteous/4039863
3. "Slovakia Church and Synagogue Books, 1592–1935." Database with images. *FamilySearch*. https://FamilySearch.org : 10 October 2024. Odbor Archivnictva (The Archives of the Republic), Slovakia.
4. Oral history (Pavol Polan, Emília Rovenská)
5. Príhovor organizátora na podujatí Nazabudnutí susedia v Trnave z 9. septembra 2024

Foto: Pavol Banáš

ŽIDOVSKÝ CINTORÍN V MAJCICHOVE

Židovský cintorín sa v Majcichove nachádza na dolnom konci obce v časti zvanej Svätý Ján nad pravým brehom Dudváhu popri hlavnej ceste vedúcej do Hoste. Kedysi ležal na okraji dediny, no jej rozširovaním sa ocitol v zastavanom území. Židovský cintorín v Majcichove je poslednou viditeľnou stopou po židovských komunitách v obciach Majcichov, Hoste i **Abrahám**.

Na tomto cintoríne sa aktuálne nachádza pätnásť náhrobných kameňov. Staršia fotodokumentácia dokazuje, že ich tu bolo o niečo viac, ba aj (židovská) matrika zomrelých uvádza vyšší počet zosnulých a pochovaných na tomto cintoríne, než dokazuje počet náhrobkov dnes. **Zo zachovalých pomníkov patrí šesť zosnulým, ktorí žili v Abraháme**. Sú to hroby posledných generácií pred holokaustom. Väčšina ich detí bola zavraždená a nemá dôstojné miesto na posledný odpočinok.

Hroby sú usporiadané v troch radoch v smere východ – západ; nohy mŕtveho smerujú na východ. Najstaršie náhrobky

sú z pieskovca, dnes už zvetrané a horšie čitateľné. Najmladší z náhrobkov patrí zosnulému, ktorý bol na tomto cintoríne pochovaný v roku 1938. Na čelnej strane každého náhrobného kameňa sú nápisy v hebrejčine. Obsahujú meno a priezvisko zosnulej osoby, ale i jej hebrejské meno, dátum úmrtia, väčšina z nich aj meno manžela či manželky.

Niektoré náhrobky uvádzajú čas a miesto narodenia, dosiahnutý vek, miesto úmrtia, dátum smrti podľa hebrejského kalendára a mená rodičov. Na šiestich náhrobkoch je text zapísaný aj latinkou v nemeckom jazyku; na troch náhrobkoch je umiestnený pod hebrejským textom, na iných troch na zadnej strane. Dva nápisy sa opakujú na *väčšine kameňov*: „ב פ“ (PN) – ide o skratku slov *„Po Nikbar“*, čo v preklade znamená

„Tu leží“ a na ostatných „ט פ“ (PT) „Po Tamun“ (muž), „Po Tamua“ (žena) v preklade *„Tu spočíva“* a v dolnej časti nachádzajúci sa ה ב צ נ ת (T N C V H – čítaj „*tancevah*“) – ide o skratku slov *„Tiheje Nišmato Cerura Bi-Cror Ha-Chajim“* v preklade *„Nech je jeho (jej) duša zviazaná do zväzku života“* (1 Sam 25, 29).

V judaizme sa životu prejavuje hlboká úcta, a to nielen v období žitia človeka, ale i po jeho smrti, pretože ľudské telo bolo útočiskom ľudskej duši, Božím útulkom. Súčasťou úcty k mŕtvemu telu je nenarušiteľnosť hrobov – je zakázaná exhumácia, otváranie hrobov a najmä likvidácia židovského cintorína. Povinnosťou pozostalých je o hroby a cintoríny sa starať. Pozostalí k hrobu nenosia kvety, ale zvykom je položiť naň kamienok. Tento zvyk pochádza z doby, keď Židia putovali púšťou – hroby pochovaných na púšti prikrývali kameňmi, aby ich nevyhrabali divé zvieratá.

Práve prežívame obdobie, kedy si budeme viac pripomínať našich zosnulých a navštevovať cintoríny. Aj spomínaný židovský cintorín stojí za návštevu, hoci zatiaľ nemá inštalovanú vstupnú bránku a návštevník sa dostane iba k plotu. Zvedavý sa nasýti síce len čiastočným pohľadom na cintorín, ale ak pridá modlitbu, vyprosuje ňou pre zosnulého to najväčšie dobro – spoločenstvo s Nebeským Otcom.

„A prach sa vráti do zeme, kde bol, a duch sa vráti k Bohu, ktorý ho dal.“ (Kazateľ 12, 7).

Eva Kopáčiková

Zdroje
1. Peter Werner: Židovské cintoríny a pochovávanie
2. Ľudmila Pártošová – preklad náhrobných kameňov a pasportizácia
3. "Slovakia Church and Synagogue Books, 1592–1935." Database with images. *FamilySearch*. https://FamilySearch.org: 10 October 2024. Odbor Archivnictva (The Archives of the Republic), Slovakia.

Foto: Eva Kopáčiková

SPOMIENKOVÁ SLÁVNOSŤ A VÝSTAVA

„Kto si neváži svoju minulosť, nezaslúži si svoju budúcnosť.“

Naša súčasnosť nadväzuje na históriu, na tých, ktorí tu žili a tvorili pred nami, odovzdali nám dielo, ktoré aj oni vytvorili tým, že nadväzovali na svojich predkov.

26. 9. 2024 sme si v našej obci si pripomenuli štvoricu výrazných jubileí. Na spomienkové podujatie nadväzovala výstava fotografií pripomínajúca tieto udalosti, ktorá bola inštalovaná v kultúrnom dome a expozícia venovaná Hasičskému zboru v múzeu. Počas výstavy bol premietaný dokument z posviacky obecných symbolov.

Najstaršiu udalosť 90 rokov od posvätenia hasičskej zástavy už pamätá len zástava samotná, niet živých svedkovej tejto udalosti. O to dojímavejšia je skutočnosť, že máme medzi sebou ľudí, ktorí dokázali poodhaliť históriu tejto zástavy a sprostredkovať ju svojim súčasníkom.

Ďalším jubilantom v roku 2024 je naša Jatelinka... 60 rokov od založenia súboru. Koľko generácií sa v súbore obmenilo za tieto roky, koľko ochotných nadaných „jatelinkárov“ nás zabávalo, ale aj zabáva a nesie meno našej obce do širokého okolia.

Ďalšia – už mladšia udalosť – 25 rokov od posviacky obecných symbolov. A to aj keď možno nie je v živých spomienkach, určite sa na ňu rozpamätávame mnohí. Za 25 rokov sa najmä erb a vlajka dostala do našich životov a prináša nám pocit, akoby sme ju tu mali už dlhé dlhé roky.

Ako najmladšiu udalosť, skrývajúcu najdlhšiu históriu obce sme si pripomenuli 20. výročie založenia obecného múzea. V múzeu sa podarilo zachovať veľa spomienok na život našich predkov. A určite bol najvyšší čas na takýto počin, ktorý zachránil mnohé exponáty, ktoré by inak skončili svoju cestu na smetisku.

V krátkosti sme spomínali od najmladšej udalosti k najstaršej.

Pripomenuli nám ich Ľudmila Horváthová – obecné múzeum, Bohumil Čambál – 25. výročie posviacky obecných symbolov, Anka Gécová – 60. výročie založenia FS Jatelinka a Štefan Palčo ml. – 90 rokov posviacky hasičskej zástavy.

V programe vystúpili Šimon Ležovič, Ondrejko Lukačovič a FS Jatelinka.

Pripomenuli sme si aj ďalšie okrúhle výročia, pripadajúce na rok 2024. V roku 1934 bol postavený kultúrny dom, ktorý v roku 1994 prešiel rozsiahlou rekonštrukciou. V roku 1934 boli pristavané bočné lode nášho kostola. V roku 2004 bola vydaná monografia obce Abrahám a začali vychádzať Abrahámske noviny.

Na záver musím vysloviť jedno želanie, a to, aby sme si v našej obci vážili svoju históriu, aby sa vždy našli ľudia ochotní pripomínať ju ďalším generáciám a aby aj ďalšie generácie Abrahámčanov hrdo niesli odkaz svojich predkov.

Ďakujem všetkým, ktorí prispeli k dôstojnému priebehu „Spomínania“.

JT

ZÁKLADNÁ ŠKOLA MICHALA TAREKA V ABRAHÁME

SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE ŠKOLSKÉHO ROKA 2024/2025

Dňa 2.9.2024 sa opäť otvorili brány našej školy a my sme mohli privítať žiakov po letných prázdninách. Slávnostné otvorenie školského roka sa začalo tradične na školskom dvore, kde sa zhromaždili všetci žiaci, učitelia a rodičia. Pred školskú komunitu vystúpil pán riaditeľ a prítomní hostia, aby sa prihovorili všetkým prítomným.

Pán riaditeľ Mgr. Marian Hrbán s úsmevom na tvári privítal žiakov späť v škole. Zdôraznil, že dnešný deň je pre mnohých návratom do známeho prostredia, k priateľom a povinnostiam, no pre našich prváčikov je tento deň novým začiatkom.

Ďalšími, ktorí sa prihovorili našim žiakom a zaželali im úspešný školský rok, boli starostovia z Abrahámu a Hoste.

Začiatok nového školského roka je vždy plný očakávaní, výziev a príležitostí. Je to čas, keď sa otvárajú nové dvere a keď každý z nás dostáva šancu zlepšiť sa, naučiť sa niečo nové a rásť ako človek. Veríme, že tento školský rok bude ďalším krokom na ceste k novým vedomostiam a rozvoju, zároveň prinesie všetkým žiakom aj učiteľom mnoho nezabudnuteľných chvíľ.

Mgr. Lucia Krčmáreková

ZA KULTÚROU AŽ DO NITRY

Vo štvrtok 19.9.2024 sa žiaci našej školy, piataci, šiestaci a siedmaci, vybrali prežiť hodinu literatúry na divadelnom predstavení ***Aladín v Starom divadle Karola Spišáka v Nitre.***

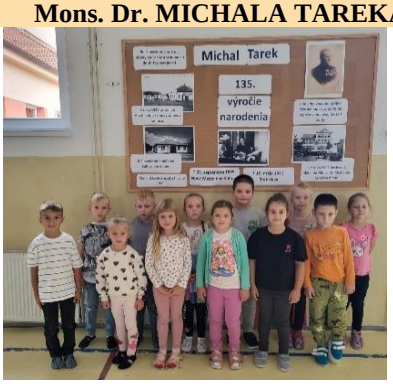
Aladín je rozprávka až z ďalekého Orientu, príbeh Tisíc a jednej noci, ktorú nám vyrozprávala múdra princezná Šeherezáda. Je to príbeh o Aladínovi – chudobnom chlapcovi s dobrým srdcom, o Ďžinovi z čarovnej lampy, ktorý plní všetky želania. Je to príbeh o krásnej princeznej Budúr a falošnom a podlom vezírovi Maghrebovi. Je to príbeh o láske, priateľstve, pomoci, túžbe i slobode, o tom, že dobro vždy zvíťazí nad zlom.

Rozprávka upútala nielen výkonmi a spevom hercov, ale aj prekrásnou scénou a kostýmami. To, že bude pútavá, sme tušili už vo foyer divadla, kde sa na nás zo stien i okien dívali rôzne bábky, akiste aj preto, že toto divadlo bolo pôvodne bábkové a všetci Nitrania ho poznajú pod názvom „bábkač".

Jednoducho povedané výlet za kultúrou do Nitry sa vydaril a my sme sa bohatší o umelecký zážitok vrátili šťastne domov.

PaedDr. Ingrid Vrbovská

135. VÝROČIE NARODENIA Mons. Dr. MICHALA TAREKA

Dňa 27.9.2024 sa žiaci všetkých ročníkov a pedagogický kolektív stretli na školskom dvore, kde sme si minútou ticha pripomenuli **135. výročie narodenia Mons. Dr. Michala Tareka.**

Riaditeľ základnej školy Mgr. Marian Hrbán a predsedníčka MO MS v Abraháme pani Anna Klementová nám porozprávali o živote Mons. Dr. Michala Tareka a jeho prínose pre Abrahám.

Od roku 2006 nesie naša škola po Mons. Dr. Michalovi Tarekovi meno.

Žiaci a učitelia ZŠ

DOPRAVNÁ VÝCHOVA

Výchova detí k bezpečnému správaniu v cestnej premávke je dôležitou súčasťou vzdelávacieho programu našej školy. Naši žiaci každý školský rok absolvujú **teoretickú a praktickú dopravnú výchovu na dopravnom ihrisku TERKAR v Galante.** Tak to bolo aj tento školský rok 1.10.2024. Veríme, že žiaci si tento deň osvojili a zopakovali dôležité pravidlá cestnej premávky a budú ich správne uplatňovať.

Mgr. Ingrid Zelmanová

FOTOGRAFICKÁ VÝSTAVA

V rámci týždňa Zdravej výživy (14.10. – 18.10.2024) sme v škole pripravili fotografickú výstavu pod názvom **„Hovorme o jedle očami detí".** Cieľom bolo vzdelávanie detí o dobrých stravovacích návykoch ako súčasti zdravého životného štýlu a o úlohe potravín pri ochrane zdravia.

RNDr. Viera Novanská, PhD

NÁUČNÝ KONCERT – ĽUDOVÉ HUDOBNÉ NÁSTROJE

Dňa 1.10.2024 sa na našej škole uskutočnil náučný koncert s témou **Ľudové hudobné nástroje.** Koncert bol zameraný na prezentáciu ľudových hudobných nástrojov v postupnom vývoji od najjednoduchších píšťaliek cez fujaru, až po gajdy a husle. Koncertom nás sprevádzal hudobník a multiinštrumentalista **Matej Beňo.**

V priebehu koncertu nám predviedol hru na viacerých hudobných nástrojoch: rôzne druhy píšťal od koncovky po fujaru, citara, drumbľa, gajdy, husle, akordeón, ozembuch, trúbka. Vypočuli sme si ľudové piesne, spoločne sme si zaspievali známe pesničky a niektorí sa naučili tancovať aj pravý zbojnícky odzemok.

Všetci sme si z koncertu odniesli príjemný kultúrny zážitok.

RNDr. Viera Novanská, PhD.

KAM NA STREDNÚ ŠKOLU?

Žiaci 8. a 9. ročníka prijali 3.10.2024 pozvanie do Mestskej športovej haly v Trnave na výstavu stredných škôl Trnavského kraja. Pedagógovia a študenti približne 50 stredných škôl im poskytli informácie o odboroch, predmetoch a aj o špecifikáciách tej školy, ktorú na výstave reprezentovali. Naši ôsmaci a deviataci už dnes môžu uvažovať nad svojím ďalším štúdiom a pôsobením na stredných školách.

Mgr. Lucia Krčmáreková

DEŇ PÔVODNÝCH ODRÔD JABĹK (21. OKTÓBER)

V rámci Týždňa zdravej výživy (14.10. – 18.10.2024) sme si pripomenuli Deň pôvodných odrôd jabĺk (21. október). Tento deň je každoročnou oslavou jabĺk a sadov.

Jabloň je u nás najrozšírenejším ovocným stromom a považuje sa za najstarší ovocný strom, pričom na svete existuje približne 20 000 odrôd jabĺk. Jablone nájdeme azda v každej slovenskej záhrade a sú symbolom nášho ovocinárstva. Jablká sú aj od nepamäti významnou súčasťou nášho jedálnička. Na škole sme preto pripravili výstavu rôznych druhov odrôd jabĺk a vyhlásili súťaž o najväčšie a najmenšie jablko zo záhrady.

Vyhodnotenie súťaže o najmenšie a najväčšie jabĺčko:

Najväčšie jablko: Gregor Farkaš (5. A)

Najmenšie jabĺčko: Nina Hockicková (9. A)

Ďakujeme všetkým deťom, ktoré priniesli jabĺčka na výstavu, a tiež všetkým, ktorí sa prišli pozrieť. Veríme, že sa Vám výstava páčila.

RNDr. Viera Novanská, PhD.

MILIÓN DETÍ SA MODLÍ RUŽENEC

V piatok 18.10.2024 sa mohli deti z celého sveta zapojiť do každoročnej iniciatívy pod názvom ***„Milión detí sa modlí ruženec“.*** Kampaň nadväzuje na výzvu sv. Pátra Pia: ***„Ak sa milión detí na celom svete bude modliť ruženec, svet sa zmení“.*** Cieľom tejto modlitby je vyprosovať pokoj a jednotu. Aj žiaci a učitelia našej školy sa do nej s veľkým nadšením zapojili. Počas celého týždňa sa na hodinách náboženstva hlbšie venovali Panne Márii, udalostiam z jej života a modlitbe posvätného ruženca.

Vyučujúci náboženstva

„RETROHRAČKY V ABRAHÁME“

V pondelok 30.9.2024 sme prijali pozvanie a išli sme si pozrieť výstavu MO MS v Abraháme pod názvom Retrohračky v Abraháme.

Ďakujeme za možnosť nahliadnuť do histórie a ukázať našim žiakom, s čím sa v detstve hrávali ich rodičia aj my učitelia. Naša vďaka patrí pani predsedníčke Anne Klementovej za jej prácu a slová, ktorými nám spríjemnila spoločne strávený čas. Už teraz sa tešíme na ďalšie stretnutie.

Žiaci a učitelia ZŠ

NAVŠTÍVILI SME SLOVENSKÚ NÁRODNÚ GALÉRIU (SNG)

Dňa 11.10.2024 navštívili žiaci ôsmeho a deviateho ročníka **SNG v Bratislave.** V rámci medzipredmetových vzťahov absolvovali vzdelávací program, ktorý im priniesol zážitok zo stretnutia s originálmi umeleckých diel v tvorivej atmosfére neformálneho vzdelávania.

V expozícii Moderna videli diela autorov, ktorí sú pokladaní za najzásadnejších pre dejiny našej moderny, napr. ***Janko Alexy, Martin Benka, Ľudovít Fulla, Mikuláš Galanda, Ján Koniarek, Ladislav Mednyánszky*** a mnohí ďalší.

Oboznámili sa so špecifickým priestorom, akým je galéria. Zistili, že pojem moderna označuje obdobie, ktoré bolo takmer pred sto rokmi, že vystavované diela sú veľmi vzácne, a preto treba v galérii dodržiavať určité pravidlá. Počas programu sa zamysleli nad tým, akým spôsobom s nami komunikujú rôzne médiá v umení, ako sú maľba, kresba, socha, ale aj fotografia a film.

Všetky edukačné aktivity pre nás pripravilo Oddelenie galerijnej pedagogiky. Žiaci pracovali samostatne aj v skupinách. Cieľom bolo rozvíjať ich schopnosť tvorby, prezentácie a rozlišovania argumentov ako základného predpokladu kritického myslenia a formulovania vlastného názoru. Aktivity mali prehĺbiť aj citlivosť pre rozlišovanie zdrojov informácií, prácu so zdrojmi a rozhodovanie na základe overených faktov.

Mgr. Erika Košková, Mgr. Lucia Krčmáreková

EURÓPSKY TÝŽDEŇ ŠPORTU

Európsky týždeň športu je už tradičná každoročná kampaň Európskej komisie. Jej hlavným cieľom je motivovať ľudí k zdravému životnému štýlu a aktívnemu pohybu. Naša škola sa zapojila do tejto aktivity turnajom vo vybíjanej, vo futbale a v stolnom tenise. Pani vychovávateľky sa tiež pridali a pripravili športové popoludnie v ŠKD.

Mgr. Ľuba Šimonová

TÝŽDEŇ ZDRAVEJ VÝŽIVY U NAŠICH PRVÁKOV

Do Týždňa zdravej výživy sa aktívne zapojili aj prváci. V prvý deň – pondelok si priniesli v rámci desiatej aj zeleninu a ovocie, v utorok doplnili desiatu o mliečne výrobky. Pozreli si prezentáciu o mlieku, jeho význame pre detský organizmus. V stredu sledovali, koľko vody, čaju, zdravých nápojov vypijú počas vyučovania. Každé napitie si zaznamenali. Vo štvrtok na hodine výtvarnej výchovy vytvorili plagát o zdravých a nezdravých potravinách. V tento deň nejedli v škole žiadne sladkosti. V piatok sa detičky obliekli do farieb jablka – červenej a zelenej, zúčastnili sa súťaže o najväčšie a najmenšie jablko, bohato prispeli do výstavky na chodbe.

Počas tohto týždňa priniesli vyrezané tekvice, vyzdobili nimi školský dvor. Každý deň si pochutnali na zdravých jablkách. Za odmenu dostali farebnú medailu za Deň jablka a pochvalu za účasť v Týždni zdravej výživy, ktorú si môžu vyfarbiť.

Mgr. Viera Kráľovičová

ŠKOLSKÉ KOLO TECHNICKEJ OLYMPIÁDY

Aj v tomto školskom roku 9.10.2024 sa konalo školské kolo ***15. ročníka Technickej olympiády.*** 17 žiakov 5. – 9. ročníka najprv riešilo otázky z techniky v teoretickej oblasti a následne sa snažili v rámci praktickej úlohy zhotoviť jednoduchý úžitkový alebo darčekový predmet. Úspešní riešitelia školského kola sa 21. novembra 2024 zúčastnia v Galante na okresnom kole súťaže.

Ďakujeme všetkým žiakom, ktorí svojou šikovnosťou prispeli k úspešnej realizácii tejto školskej súťaže.

PaedDr. Attila Czakó

EXKURZIA MÚZEUM SNP V BANSKEJ BYSTRICI

Návšteva **Múzea SNP** bola hlavným bodom programu exkurzie v **Banskej Bystrici**. Žiaci druhého stupňa našej školy dňa **17. októbra 2024** so záujmom počúvali výklad o pohnutých dejinách slovenského národa a obdivovali expozície s autentickými zbierkovými predmetmi.

Všetky fotografické a filmové informácie umocňovali dobové trojrozmerné predmety umiestnené v jednotlivých vitrínkach. Prehliadka sa začala krátkym dokumentárnym filmom s autentickými zábermi. Po ňom nasledovala prehliadka expozície dokumentujúcej vojensko-politický vývoj Slovenska od roku 1918 do roku 1939, keď sa druhá svetová vojna začala. Dozvedeli sme sa o vzniku a vývoji diktatúry vo fašistickom Nemecku. V samostatnom tematickom celku nám bol prezentovaný tragický osud židovského obyvateľstva na Slovensku, ktorý bol deportovaný v rokoch 1942 – 1944 do nemeckých koncentračných a vyhladzovacích táborov na území okupovaného Poľska. Lektori nám rozprávali o Slovenskom štáte v rokoch 1939 – 1945. Ústrednou myšlienkou našej prehliadky bola však expozícia venovaná **protifašistickému odboju, ktorého vyústením bolo práve SNP.** Záverečnú časť expozície tvorila problematika ukončenia 2. svetovej vojny a potrestania vojnových zločincov a kolaborantov v Európe (Norimberský súdny proces). **Multimediálna výstava SNP 1944** nám ponúkla nový prístup k prezentácii zbierkových predmetov, autentickým výpovediam svedkov formou audio nahrávok, ale napríklad aj možnosť ocitnúť sa v povstaleckom zákope s vojakmi. **Exteriér múzea** tvorili česko-slovenské, sovietske a nemecké tanky, poľné húfnice, guľometný vozeň, útočné delá, protitankový kanón, protilietadlový kanón a sovietske dopravné a bombardovacie lietadlo Li-2, ktoré poskytovalo leteckú pomoc SNP.

Vďaka návšteve múzea sme mali tak väčšiu možnosť predstaviť si odvahu našich predkov postaviť sa proti útlaku a chrániť mier a demokraciu. A to obzvlášť v tomto roku, keď si pripomíname **80. výročie Slovenského národného povstania**.

Mgr. Martina Žgančíková

JESEŇ V MATERSKEJ ŠKOLE

Jeseň v materskej škole je obdobím plným farieb, radosti a nových zážitkov.

Aj v tomto roku nastúpili do našej škôlky deti, pre ktoré je tento krok ich prvým odlúčením od rodiny. Adaptácia menších detí na prostredie materskej školy býva často plná nových výziev, strachu, ale aj radosti. Učiteľky a rodičia v tomto období spoločne pracujú na tom, aby sa deti cítili bezpečne a pohodlne. Prvé dni sú zamerané na zoznamovanie sa s novým prostredím, hračkami a kamarátmi. Deti sa postupne učia byť samostatnejšie, poznať denný režim a pravidlá, čo im pomáha cítiť sa istejšie. Hry a aktivity sú prispôsobené ich potrebám, aby sa mohli postupne zapojiť do kolektívu a nájsť si svojich prvých priateľov.

Staršie deti sa po prázdninách vracajú do materskej školy a po dlhšom odlúčení sa tešia na stretnutie so svojimi kamarátmi a na nové zážitky, ktoré ich čakajú. Pre ne je návrat do známeho prostredia spojený s pocitom istoty a radosti. Učiteľky pre ne aj v tomto roku pripravili rôzne aktivity, ktoré podporujú ich zvedavosť a tvorivosť, a zároveň im pomáhajú znovu sa adaptovať na školský režim po letnej prestávke. Spoločne sa delia o zážitky z prázdnin a tešia sa na nové dobrodružstvá, ktoré jeseň prinesie. Deti v jeseni najviac bavia hry na dvore, prechádzky, kde zbierajú pestrofarebné listy a gaštany, ktoré potom využívajú na tvorivé dielne. Učiteľky pripravujú rôzne aktivity, ktoré deťom pomáhajú spoznávať prírodu a jej zmeny. Spoločne sa učia o tom, ako listy menia farbu, čo nám núka príroda

v jeseni, ako sa zvieratá pripravujú na zimu a prečo je dôležité chrániť životné prostredie. A to všetko spoznávajú pomocou edukačných hier, básničiek, pesničiek, a aktivít v triede i na dvore.

Jeseň je tiež časom, keď sa v našej materskej škole koná tradičná akcia **Roz-**

lúčka so záhradou, ktorá aj v tomto roku priniesla deťom veľa zábavy. A nielen deťom! 7. októbra nás totiž na tejto oslave prírody navštívili aj rodičia. Od rána nám zaplnili terasu škôlky

tekvičkami a výrobkami z prírodnin, ktoré doma s deťmi vytvorili. Prijali aj naše pozvanie stráviť dopoludnie v materskej škole, a tak sa s deťmi spolu nadesiatovali (kuchárky nám urobili skvelé nátierky a bylinkové čajíky, ktoré si všetci chválili), a potom sa s deťmi zapojili do jesenných aktivít. **T**vorivé dielne, pohybové hry a detská diskotéka nás rozhýbali a keď nám touto aktivitou znovu vyhladli bruška, kuchárky nás nachovali skvelými horúcimi pečenými zemiakmi s maslom a soľou – čo mnohí označili za najchutnejšiu jesennú dobrotu.

Ale dobrôt ešte nebolo dosť. Rodičia nám priniesli veľa chutných koláčikov z ovocia i zeleniny, nechýbal ani domáci chlebík, a tak sme si rozlúčku s jeseňou vychutnali naozaj všetkými zmyslami.

Myslím, že naša rozlúčka so záhradou sa nám vydarila a vďaka za to patrí pani učiteľkám, pani upratovačke, pani kuchárkam i vedúcej kuchyne. Ďakujeme aj všetkým zúčastneným rodičom, že nám pomohli urobiť tento deň netradičným.

J. Baňasová
riaditeľka MŠ Abrahám

Ďakujeme, Evka!

S veľkou vďakou a úctou sa lúčime s našou milou školníčkou Evkou Szöllösyovou, ktorá po dlhých rokoch oddanej práce odchádza z našej materskej školy do zaslúženého dôchodku. Evka bola neoddeliteľnou súčasťou našej materskej školy, vždy pripravená pomôcť, usmiať sa a vytvoriť príjemné prostredie pre deti, učiteľov aj rodičov. Považovali sme ju vždy za piatu učiteľku, pretože s deťmi to vedela skutočne perfektne.

Jej starostlivosť a pozornosť k detailom zabezpečili, že naša škôlka bola vždy čistá, bezpečná a útulná. Deti ju mali veľmi rady, pretože vždy sa na ňu mohli obrátiť, keď potrebovali pomôcť a povzbudiť. Jej prítomnosť bola pre nás všetkých veľkým prínosom a jej odchod bude citeľný.

Pani školníčka Evka bola známa aj svojou nesmiernou kreativitou. Vždy vedela, ako premeniť obyčajné veci na niečo výnimočné. Z jednoduchých materiálov dokázala vytvoriť nádherné dekorácie, ktoré skrášľovali našu škôlku počas celého roka. Jej nápady a tvorivosť inšpirovali nielen deti, ale aj nás dospelých. Či už išlo o výzdobu okien, dekorácie na sviatky, alebo o tvorivé dielne pre deti, vždy priniesla do našej školy kúsok svojej jedinečnej fantázie a zručnosti. Mohli sme sa vždy spoľahnúť, že ak niečo chytila do rúk, pretvorila to s precíznosťou a citom na malé umelecké dielo. Okrem svojej tvorivosti bola pani školníčka známa aj svojimi výnimočnými osobnostnými vlastnosťami. Jej ľudskosť a empatia s deťmi boli neoceniteľné. Vždy vedela, ako sa priblížiť k deťom, pochopiť ich potreby a poskytnúť im podporu, trpezlivosť a lásku. Jej zmysel pre organizáciu zabezpečil, že všetko v škôlke fungovalo hladko. Vždy spoľahlivá, pracovitá, pokojná. Vďaka nej bola naša škola miestom, kde sa všetci cítili dobre a bezpečne.

Milá naša Evka, ďakujeme Ti za všetky tie roky, ktoré si venovala našej škôlke. Tvoja práca a kreativita sú pre nás inšpiráciou. Prajeme Ti veľa zdravia, šťastia a radosti v novom životnom období. Nech sú Tvoje dni naplnené pokojom a spokojnosťou a nech si užívaš každý moment zaslúženého dôchodku.

S úctou a vďakou,
za kolektív materskej školy J. Baňasová

OSLAVY ALEBO KONIEC FOLKLÓRU V ABRAHÁME?

Galanta-súbor „JATELINKA Abrahám“ 19.7.2024

Tento rok Jatelinka „oslavovala“ 60. výročie svojho vzniku. Žiadne oslavy sa však nekonali, boli to skôr diskusie, ako a či vôbec pokračovať ďalej. Má vôbec význam folklór u nás na dedine? Svoje miesto tu určite má, veď tu pôsobí viac ako pol storočia. Viacerí si zaisto poviete: „A čo tam po folklóre“, čo bolo, bolo. Svojho času som pracoval v Rakúsku, v krajine, ktorá je pred nami asi vo všetkom, na čo si len spomenieme, a čuduj sa svete, keď mali v dedine cirkevný alebo štátny sviatok, aj tí, čo do kostola nechodili a nechodili ani do ich miestnej ľudovej skupiny, obliekli sa do svojich krojov a išli do sprievodu. Pre takéto príklady si však nemusíme chodiť samozrejme za hranice, čím ideme viac na sever alebo východ Slovenska, táto ochota narastá.

Prečo to u nás tak nie je? To by sme si mali zodpovedať každý sám. Nie je to u nás samozrejmosť, že každý, kto kroj má, si ho aj oblečie. Niekto sa možno hanbí, iný by to možno aj skúsil, ale zase nemá kroj. Jatelinka vám ponúka možnosť skúsiť si to. Nemusíte s nami chodiť na skúšky, na akcie, jednoducho, ak poznáte nejakého člena Jatelinky, stačí sa opýtať, nezáväzne sa porozprávať, prísť pozrieť. Veľa z vás chodievalo aj na Jatelinkársky ples, radi ste sa zabavili s nami, niektorí ste aj uvažovali, že prídete medzi nás, no máloktorí ste sa k tomu aj odhodlali. Ak teda premýšľate, či by ste prišli, teraz je ten správny čas. Určite mnohí z vás majú doma kroj po dedkovi alebo po babke. Prípadne rôzne časti kroja, ktoré sú založené niekde v skrini, kde ich nahlodáva neúprosný zub času, alebo v tom lepšom prípade máte

kroj niekde vystavený. Máme šikovnú krojárku Renátku Bobekovú, ktorá veľmi rada poradí, prípadne vyrobí chýbajúce časti kroja, ak by ste si ho chceli dať do poriadku. Nebolo to inak ani naposledy, keď som zháňal ľudí na nesenie obetných darov – na hodovú omšu u nás v Abraháme. Dávali sme dokopy kroje pre mladé dievčatá, ktoré boli ochotné podujať sa na túto akciu a vypomôcť nám.

Vaša pomoc je dôležitá. Bez vzájomnej spolupráce aj medzi súbormi z okolitých dedín sa nebude dať v tomto ďalej pokračovať. Aj naši členovia sú zároveň dobrovoľní hasiči v Abraháme, ktorí sú ochotní vždy podať pomocnú ruku v núdzi. Popritom chodíme ešte do súboru v Majcichove, kde nás veľmi dobre prijali a vytvorila sa partia, na ktorú sa človek teší, že medzi nimi zabudne na starosti bežného života. Nerobí im problém prísť vypomôcť aj k nám do Abrahámu. Naposledy sme takto zachránili vystúpenie pre Maticu slovenskú v Galante a mohli sme si zároveň spestriť vystúpenie aj novým tancom. Vďaka za túto akciu a aj mnohé iné patrí Michalovi a Helenke z Pavlíc, ktorých určite mnohí z vás poznajú. Sú vždy ochotní prísť a doplniť naše rady. Treba si pomáhať, spoznávať nových ľudí, neriešiť žabo-myšie vojny medzi sebou.

Na záver by som sa chcel poďakovať a vyzdvihnúť prácu dlhoročnej vedúcej Mgr. Anny Gécovej a všetkým, ktorí jej pomáhali pri vedení folklórnej skupiny Jatelinka. Nikdy to nie je len o jednom človeku, je to o vzájomnej spolupráci, porozumení a hľadaní riešení, ako spoločne prekonať jednotlivé problémy.

Verím, že spoločnými silami sa nám podarí obliecť Jatelinku do nového šatu a dať šancu mladým ľudom, plných úžasných nápadov a chuti do znovuzrodenia tradícii.

Ak ste sa v čítaní dostali až sem, tak vám ďakujem a verím, že sa čoskoro osobne uvidíme.

Ing. Marek Parák
FS Jatelinka

HISTORICKÁ ZÁSTAVA DHZ ABRAHÁM

A 90. VÝROČIE POSVÄTENIA ZÁSTAVY

Vážení spoluobčania.

Dobrovoľný hasičský zbor v Abraháme si práve tento rok 30.9.2024 pripomenul významnú udalosť – 90. výročie posvätenia hasičskej zástavy. **M**nohí možno neviete, že hasičský zbor v našej obci nefungoval niekoľko desaťročí v riadnej organizovanej forme.

V roku 1997 sa obnovila činnosť DHZ Abrahám na podnet vtedajšieho starostu pána Bohumila Čambála. Postupne sa začala činnosť na úseku požiarnej ochrany v obci a v neposlednom rade aj pátranie po informáciách z čias založenia SDH Abrahám. Pretože kroniky sa nedochovali a informácie sme mali len útržkovité, vedeli sme len to, na čo si spomenuli starší občania. Niekoľko zmienok v obecných zápisoch už spomína hasičskú búdu okolo roku 1906, ktorá sa nachádzala na mieste dnešnej fary. Nie je známe, akou formou hasiči v obci fungovali, ale aspoň záchytný bod sme mali.

V našom okolí vznikali hasičské zbory hlavne v 20. rokoch 20. storočia, pretože v roku 1922 vznikla Zemská hasičská jednota na Slovensku, ktorá po rozpade Rakúsko-Uhorska prebrala patronát nad organizovaným hasičstvom na Slovensku.

Pri slávnosti uvedenia a posvätenia obecných symbolov sa pri upratovaní kostola 1998 našla v tzv. grófskej búde naša zástava, ktorá bola bez žrde. Žrď sa dostala domov až zo Španej Doliny, kde bola v rodine Glosových, ktorí pôsobili v detskej ozdravovni. Postupne sme žrď a zástavu pripravili na spomínanú slávnosť, čo bolo po niekoľkých desaťročiach prvýkrát.

O zástave sa prakticky nevedelo, kedy bola vyhotovená, alebo posvätená. K tejto informácii som sa dopracoval náhodou. V obecnom múzeu som dostal do rúk zápisník, kde som náhodou pri listovaní našiel zápis z 30.9.1934, keď bola posviacka kostola a hasičskej zástavy. Po mnohých rokoch sme tak získali prvý písomný doklad aspoň o dátume posvätenia. Pátranie aj v súčasnosti prebieha v štátnom archíve aj iných inštitúciách, takže je možné, že sa dopracujeme aj k iným informáciám o hasičstve v Abraháme.

Pár slov k samotnej zástave

Historická zástava DHZ Abrahám pochádza zo začiatku 20. storočia. Presný dátum jej vyhotovenia sa nezachoval, dátum vysvätenia je 30.9.1934. Známa zachovaná skutočnosť je, že zástavu pre hasičský zbor dala vyhotoviť grófka Ilona Cerezetto Esterházy, ktorá bola zároveň krstnou matkou zástavy. S vyhotovením zástavy sa spája aj meno talianskeho maliara Virgilio Cerezetto Tallos. Podľa výpovedí starších ľudí, ktorí si ešte spomínajú na sviatky, pri ktorých zástavu hasiči používali, bola olejomaľba, ktorú vytvorila grófka Ilona Esterházy pravdepodobne pod dohľadom spomínaného maliara. Obaja aristokrati majú štítok na žrdi, ktorá sa zachovala spolu so zástavou.

Na bielej strane hasičskej zástavy sa nachádza olejomaľba Panny Márie s Ježiškom a na červenej strane olejomaľba sv. Floriána. Táto pamiatka je jedným z posledných známych pozostatkov hasičstva z obdobia jeho založenia. Historická zástava od jej nájdenia v roku 1998 prešla základnou opravou a vyčistením už v roku 2003, ktorú realizovali študenti reštaurátorstva v Bratislave pod odborným dohľadom.

V roku 2018 bola zástava odovzdaná na reštaurovanie akreditovanej reštaurátorke pani Ivete Krist do Bratislavy. Po 15 rokoch používania pri slávnostných a iných mimoriadnych príležitostiach sa musela znovu rozobrať, vyčistiť, odstránili sa predchádzajúce nevhodné zásahy (maľované písmo pri sv. Floriánovi a farbenie podkladu). Na záver sa znovu zošila dokopy a spevnila. Olejomaľba sa kvôli vysokej cene neopravovala. Zástava sa po týchto úpravách už neodporúča bežne používať, udržiavame ju hlavne ako historickú pamiatku a na mimoriadne udalosti, akým bolo aj 90. výročie.

V tom istom roku 2018 bola táto zástava nahradená novou, vyrobenou zo syntetických materiálov formou digitálnej sublimačnej tlače. Na modrej strane sa nachádza znak DHZ Abrahám vytvorený v roku 2012. Druhá strana podľa vzoru starej zástavy zobrazuje sv. Floriána s nápisom *Bohu na slávu, blížnemu na pomoc.* V protiľahlých rohoch oboch strán sa nachádza znak DPO SR a znak zboru použitý na výšivke k vychádzkovým uniformám. Palicu z bukového dreva zdobí na konci pamätná stuha, na ktorej je napísaný dátum znovuzaloženia zboru a vyhotovenia zástavy.

Stará historická zástava je uložená v obecnom múzeu k nahliadnutiu pre verejnosť. Budeme radi, keď si prídete pozrieť aj novú expozíciu na hasičskú tematiku, ktorá sa už niekoľko rokov trvale nachádza v múzeu a pravidelne sa obmieňa.

Štefan Palčo
veliteľ DHZ Abrahám

MIESTNY ODBOR MATICE SLOVENSKEJ V ABRAHÁME

VATRA ÚSTAVY HORELA V ABRAHÁME

V obci Abrahám je už tradíciou, že organizujeme podujatie pod názvom „Vatra Ústavy". Nebolo to inak ani v tomto roku.

V rámci programu Regionálnej kultúry 2024 MO Matice slovenskej v Abraháme spracoval projekt „Vatra Ústavy 2024". Matica slovenská v Martine nám schválila finančné prostriedky na zabezpečenie tejto akcie.

Matičiari sa na podujatie dôkladne pripravili. Zabezpečili sme do všetkých domácností roznesenie pozvánok, ktoré boli zároveň zlosovateľné. Obec zabezpečila pokosenie a prípravu športového areálu a matičiari postavili vatru, zabezpečili občerstvenie, propagáciu Matice slovenskej na podujatí a dôstojný priebeh podujatia. Členovia výborov pod vedením predsedníčky zabezpečovali všetky potrebné úkony, vrátane moderovania celej akcie.

Po otvorení podujatia predsedníčka privítala pozvaných hostí, ktorými boli poslankyňa NR SR Ing. Jana Hanuliaková, tajomník MS a riaditeľ D MS v Galante Mgr. Peter Schvantner, delegácia MO MS z Veľkých Úľan vedená predsedom Michalom Garajom, delegácia matičiarov z MO MS Galanta vedená Ing. Ľubomírom Kmeťom, delegácia matičiarov MO MS Sládkovičovo vedená Júliusom Šidom, správca farnosti d.p. Ondrej Chrvala a riaditeľ ZŠ Michala Tareka v Abraháme Mgr. Marian Hrbán.

V oficiálnej časti zaznela Hymna SR a po nej slávnostný príhovor starostu obce Mgr. Tibora Ležoviča. Počas zapaľovania Vatry ústavy tajomníkom MS Petrom Schvantnerom a starostom obce Tiborom Ležovičom znela matičná hymna „Kto za pravdu horí".

Matičiari pripravili bohatú tombolu, ktorú venovala Matica slovenská Martin, Obec Abrahám a členovia výborov MO MS Abrahám. Pevne verím, že sme urobili radosť 29 rodinám. Hudobnú produkciu nám zabezpečil DJ Jozef Velek, obyvateľ našej obce.

Účasť bola vysoká, odhadom 200 účastníkov, počasie nám prialo, takže, kto mal záujem, sa mohol dobre zabaviť. Zároveň sme touto akciou ukončili letnú sezónu, pretože sa začína školský rok a našu mládež čakajú školské povinnosti.

Želáme im veľa úspechov v škole a veríme, že sa o rok opäť na Vatre ústavy stretneme. Bude to jubilejný už 30. ročník Vatry ústavy v obci Abrahám.

Naše poďakovanie patrí všetkým, ktorí sa aktívne podieľali na akcii, MS Martin, Obci Abrahám a samozrejme všetkým našim matičiarom, bez ktorých by sme takú náročnú akciu zorganizovať nemohli.

Vatra ústavy v Abraháme

Dejiny nášho novodobého mladého štátu sú natrvalo spojené i s procesom schvaľovania Slovenskej ústavy. A práve pre uctenie si dňa schválenia Slovenskej ústavy bola i v našej obci oslava tohto dňa. Oslava sa konala 3. septembra.

Organizátori Obecný úrad Abrahám, MO Matice Slovenskej a ĽS HZDS pripravili pre návštevníkov tohto podujatia program, ktorý iste všetkých zaujal. Ako významný hosť sa na zapálení Vatry zúčastnil poslanec NR- SR a kandidát na predsedu VÚC Trnava Ing. Tibor Mikuš.

Ďalej sa zapálenia VATRY zúčastnila riaditeľka Domu Matice Slovenskej PhDr. Anna Piláriková. Hostia vo svojich príhovoroch pripomenuli i ďalšie významné výročie v týchto dňoch a to 61. výročie SNP.

Po zapálení Vatry nasledovala zábava pri hudobnej produkcii až do polnoci. Počasie tentokrát tomuto podujatiu prialo a všetci zúčastnení po polnoci odchádzali domov iste spokojní a dúfame, že na budúci rok prídu znovu. **starosta obce**

Uverejnené v Abrahámských novinách číslo 3 ročník 2005

Anna Klementová
predsedníčka MO MS Abrahám

VÝSTAVA „RETROHRAČKY" V ABRAHÁME

Hodové dni v Abraháme sú za nami a matičiari zhodnotili, ako sa nám naša aktivita, ktorú sme pomenovali „Výstava retrohračiek", vydarila. A veru, že sa vydarila. Svedčí o tom množstvo exponátov, ktoré obyvatelia priniesli, a vysoká návštevnosť počas hodových dní.

Už v sobotu 28.9. v popoludňajších hodinách si výstavu prezrelo takmer 70 návštevníkov. Podstatne väčšia návštevnosť bola v nedeľu, keď si vyšli do ulíc celé rodiny, ktoré si prezreli výstavu významných výročí v kultúrnom dome, navštívili obecné múzeu a prišli aj do klubu Matice slovenskej, kde bola inštalovaná výstava „retrohračiek".

V pondelok 30.9. si v sprievode pedagogických pracovníkov výstavu prezrelo 150 žiakov Základnej školy Michala Tareka v Abraháme a 40 detí materskej školy.

O tom, že mala výstava úspech, dokazuje aj množstvo zápisov v knihe návštev, ako napr. „Ďakujeme za pripomienku detstva", „Je to úžasná aktivita, držíme palce ďalej", alebo „Ďakujeme, zaspomínali sme si na mladé časy", „Krásny projekt" a ďalšie.

Najväčší úspech zo starších knižiek mali napr. Môj macík, Zatúlané húsa, Danka a Janka, Čin-čin. Zaujali rôzne druhy bábik, starodávne kuchynky zhotovené z dreva, sedacia súprava, množstvo autíčok rôznych veľkostí, spoločenské hry, hudobné nástroje, medvede, mončiči, kočíky. Na výstave nechýbala ani bábika – nevesta na svadobné auto, guľky alebo abrahámska šimla.

Určite si každý návštevník, hlavne tí v pokročilom veku zaspomínali na svoje mladé časy a objavili medzi hračkami tú, ktorá im detstvo pripomenula. Veď to bol aj náš zámer – zaujať čo najviac návštevníkov a mám pocit, že sa nám to aj podarilo.

Anna Klementová
predsedníčka MO MS Abrahám

MATIČIARI NAVŠTÍVILI ŽILINU

Slnečné septembrové ráno, nálada matičiarov výborná, deň ako stvorený na spoločný výlet. Tentoraz sa 18 matičiarov z Abrahámu vybralo do mesta Žilina.

Cesta expresným rýchlikom ubehla veľmi rýchlo a nás čakala slnkom zaliata Žilina. Prechádzka po Národnej ulici a už sme boli pri historických pamiatkach v centre Žiliny, na námestí Andreja Hlinku. Pred galériou je socha Andreja Hlinku v nadživotnej veľkosti. Kúsok vyššie Katedrála Najsvätejšej Trojice so súsoším sv. Cyrila a Metoda. Náš matičný fotograf urobil spoločné foto a pokračovali sme obhliadkou centra mesta. Prezreli sme si Burianovu vežu a zároveň Mestské divadlo, ktoré bolo postavené v rokoch 1942 – 1944 ako Reprezentačný dom Žiliny a navštívili sme katedrálu Najsvätejšej Trojice zvnútra. Naša prechádzka mestom pokračovala na Mariánske námestie, ktoré je hlavným žilinským námestím. Kostol Obrátenia sv. Pavla Apoštola a Kláštor Kapucínov patria k dominantám námestia.

Pretože nastal čas na kávu a koláčik, navštívili sme cukráreň, v ktorej sme si aj oddýchli.

Prehliadka historickej časti Žiliny pokračovala návštevou starej tržnice a samozrejme, že sme sa nevyhli ani obchodom. Veď hlavne ženy si rady pozrú tovar, ktorý sa v Žiline ponúka.

Slniečko príjemne hrialo a nás lákalo posedieť si v parku na lavičke a obdivovať historické budovy v okolí, ktorých je na Mariánskom námestí spolu 32. Socha Immaculaty v strede námestia je symbolom rekatolizácie a postavili ju v roku 1738.

Potom už nasledovala prechádzka historickým centrom a čas na obed. Vyhliadli sme si útulnú reštauráciu a obed podľa chuti. Nechýbalo ani malé pivko, či kofola a pokračovali sme v obhliadke mesta. Na námestí Andreja Hlinku sme si urobili pár fotografií na pamiatku a navštívili mestskú galériu, kde je inštalovaná výstava obrazov Vincenta Hložníka.

Čas sa pomaly krátil a nastal čas odchodu. Cesta rýchlikom ubiehala rýchlo a my sme začali uvažovať, kam sa vyberieme na budúci rok. Vyzerá to tak, že by to mohlo byť Záhorie. Veď mestá, ako Skalica, Senica, či Holíč, určite ukrývajú miesta, ktoré by boli pre nás zaujímavé.

A možno to budú Košice – najprv musíme zistiť záujem, a potom sa určite dohodneme.

Anna Klementová
predsedníčka MO MS v Abrahám

OBECNÁ KNIŽNICA V ABRAHÁME

Obecná knižnica v Abraháme oznamuje občanom
zmenu
v otváracích hodinách knižnice.
Od novembra 2024 bude knižnica otvorená každú
pracovnú stredu od 13.00 h do 19.00 h
Novinky v knižnici:
Obecná knižnica v roku 2023 získala dotáciu 1000 eur z Fondu na podporu umenia
na rozšírenie knižničného fondu. Projekt bol ukončený k 30.9.2024 a zakúpených bolo spolu
134 kníh. Pre detských čitateľov bolo zakúpených 63 kníh, pre dospelých čitateľov
bolo zakúpených 71 kníh.
Týmto oživením a spestrením knižničného fondu sa nám už teraz zvýšila návštevnosť knižnice, zapísali sa noví čitatelia a veľmi sa tešíme záujmu občanov obce o knižnicu.
„Ak neradi čítate, tak ste len nenašli tú správnu knihu.“
J.K. Rowlingová
Tešíme sa na vašu návštevu a veríme, že si každý nájde knihu tú správnu knihu.
Silvia Viskupičová

STRETNUTIE SENIOROV

**„Niet krajšieho obdobia v prírode, ako je jeseň,
keď vietor sa hrá s krásne sfarbenými listami.
Nieto krajšieho a jemnejšieho pohladenia
ako pohladenie starého otca či starej mamy,
nieto šťastnejších chvíľ, ako keď sú s nami.“**

V mesiaci október si viac ako inokedy pripomíname, akú dôležitú úlohu majú v našich životoch starší ľudia. Je to čas, kedy im môžeme prejaviť vďaku za múdrosť, lásku a skúsenosti, ktoré nám odovzdávajú. Pri tejto príležitosti sme mali tú česť 29. októbra 2024 privítať seniorov na kultúrno-spoločenskej akcii v kultúrnom dome, kde spolu strávili príjemné popoludnie. Po privítaní prítomných sa seniorom prihovorila zástupkyňa starostu poslankyňa Ing. Jana Takáčová.

Našich dôchodcov prišli svojím programom pozdraviť a potešiť deti z Materskej školy a Základnej školy v Abraháme, ktoré si pod vedením šikovných pani učiteliek pripravili kultúrny program. Predstavenie detí prinieslo úsmev na tváre všetkých prítomných. Ďakujeme za krásny kultúrny zážitok, deťom za ich odvahu a šikovnosť a pani učiteľkám za ich kreativitu a trpezlivosť.

Zároveň ďakujeme deťom a pani učiteľkám zo základnej školy, ktorí ochotne a s láskou pripravili pre našich seniorov milý darček v podobe pohľadnice s čajíkom.

Po kultúrnom programe sa s radosťou seniorom prihovoril a povzbudil ich dôstojný pán Ondrej Chrvala.

Po slávnostnom obede, pri voňavej kávičke a chutnom zákusku sme využili toto krásne stretnutie na gratulácie jubilantom, ktorí v roku 2024 oslavujú okrúhle životné jubileum 75, 80, 85, 90 a 95 rokov života. **P**rítomní poslanci každému osobne zagratulovali, odovzdali Pamätný list a darček.

Všetkým seniorom spríjemnila čas aj spevácka skupina Úľančanka, ktorá zaspievala piesne za sprievodu harmoniky. Veľa seniorov si zaspievalo s nimi a hlavne s Michalom a Helenkou, ktorí zostali až do „záverečnej“ a hrali „na želanie“.

Jubilantom želáme, nech je ich život naďalej plnohodnotný, nech ich skutky a skúsenosti sú živou vodou pre ich rodiny, pre našu obec. Zo srdca Vám v mene všetkých prajeme pevné zdravie, vitálnu myseľ, usmiate rána, pokojné noci a mnoho radosti z Vašich najbližších. Nech je Vaša jeseň života pokojná a slnečná. Buďte ešte dlhé roky medzi nami šťastní. Gratulujeme a prajeme všetko najlepšie.

Milí naši seniori, prajeme Vám na každý deň pekný úsmev, aby ste úsmev rozdávali a aby sa Vám každý deň od niekoho vrátil. Prajeme Vám pevné zdravie, bystrú myseľ, úsmev na tvári, radosť zo života a aby Vás ďalšie roky sprevádzala láska, úcta, pozornosť.

Október, mesiac úcty k starším, je dôležitou pripomienkou, že starší ľudia si zaslúžia našu pozornosť a rešpekt. Ich prínos pre rodiny a spoločnosť je neoceniteľný, a preto by sme im mali venovať čas a pozornosť nielen v tomto mesiaci, ale počas celého roka. Úcta k starším ľuďom je prejavom našej ľudskosti, ktorý by mal byť neoddeliteľnou súčasťou našich životov.

Tešíme sa, že mohli stráviť také krásne chvíle spolu a Vami, a dodávame, že už teraz sa tešíme na ďalšie stretnutia.

Na záver ďakujeme všetkým, ktorí spoločne túto akciu pripravili s radosťou a potešením a stretnutie prebehlo v uvoľnenej a srdečnej atmosfére.

Ďakujeme a tešíme sa na stretnutie o rok.

Katarína

KOVOVÉ SOCHÁRSTVO V PODANÍ RODÁKA Z ABRAHÁMU

SPOJENIE TECHNIKY A KREATIVITY ZVÁRAČA

Umelecké zváranie, známe aj ako Weld Art, je fascinujúcim spojením techniky a kreativity. Táto forma umenia spočíva v tom, že umelci využívajú najčastejšie kovový materiál a zvárací proces na vytvorenie originálnych umeleckých diel. Je to kombinácia remeselných zručností zvárača s jeho vizionárskym potenciálom.

Weld Art nie je len o dokonalom technickom ovládaní zváračiek, ale hlavne o schopnosti vidieť krásu v industriálnych materiáloch a vytvárať z nich nádherné a priam dych berúce kompozície. Zvarové spoje sa stávajú súčasťou umeleckého vyjadrenia, kde každá jedna zvarová húsenica má svoj osobitný príbeh a význam.

Tento druh umenia je vo svojej podstate veľmi rozmanitý. Môže sa prejavovať vo forme sochárstva, obrazov, nábytku, kovových brán, ale aj iných dekoratívnych alebo funkčných predmetov. Weld Art ponúka umeleckú slobodu a možnosť experimentovať s rôznymi materiálmi a technikami, čím sa otvárajú dvere pre nekonečné možnosti tvorby.

Vo svete plnom prefabrikovaných výrobkov a masovej produkcie má umelecké zváranie schopnosť prinášať jedinečnosť a individualitu do každodenného prostredia. Je to spojenie tradície s moderným výrazom, kde sa ruky majstra stretávajú s tvorivosťou umelca.

V tomto príspevku vám chceme priblížiť tento fascinujúci svet umeleckého zvárania.

Vo svete sa tomuto druhu umenia venuje početná skupina technicky nadaných umelcov. O tom, že v tejto oblasti nijako nezaostávajú ani kreatívni a nadaní ľudia ani na Slovensku, svedčí aj rozsiahla tvorba Rudolfa Kollára z Abrahámu, ktorý sa profesionálne zváraniu venuje už 20 rokov, počas ktorých v sebe objavil skutočnú vášeň pre zváranie a povýšil ho na umenie Weld Art.

V jeho dielach nepredstavuje technológia zvárania iba technokratický strohý proces spájania kovov, ale aj proces spojení ľudských emócií, mysle a tvorivosti. V jeho podaní sa krása nachádza na tých najneočakávanejších miestach, formách a v množstve detailov. Osobitosť diel podčiarkuje ich očarujúca farebnosť a dodáva im magickosť.

Ak sme vás motivovali pokúsiť sa skombinovať aj vaše kreatívne a zváračské schopnosti, tak už v nasledujúcom čísle Zvárač Profesionál sa môžete tešiť na ďalšie inšpiratívne umelecké fotografie Weld Art od autora diel a fotografií Rudolfa Kollára.

„**V**o svojom svete rozprávam rukami, aby umenie nebolo iba tým, čo vidím ja, ale tým, čo vám odovzdám." (Rudolf Kollár)

OBEC HOSTE VYHLASUJE FINANČNÚ ZBIERKU NA POMOC S OPRAVOU DOMU.

V piatok 8.11.2024 našu obec zasiahla nešťastná udalosť, požiar strechy rodinného domu rodiny Číkovej na hlavnej ulici. Pri požiari našťastie nikto neutrpel zranenia, no oheň úplne zničil celú konštrukciu strechy a spôsobil rozsiahle majetkové škody.

Prispieť môžete ľubovoľnou čiastkou na číslo účtu: **SK1209000000005044915176**

Za pomoc v tejto ťažkej situácií všetkým ďakujeme!

ABRAHÁMSKE NOVINY
Vydáva obec Abrahám www.abraham.sk
Redakčná rada: Helena Bernadičová, Jana Takáčová
Tlač: Obecný úrad Abrahám
Adresa redakcie: Abrahámske noviny, Obecný úrad, 925 45 Abrahám 52, mail: urad@abraham.sk
Publikované príspevky vyjadrujú názory autorov a nemusia sa vždy stotožňovať s názormi redakcie.
Uzávierka budúceho čísla bude 10. DECEMBRA 2024